

НА ОРБИТІ-СЕСІЯ!

★

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXXII

★

НАШ ДЕВІЗ

В НАРОДІ говорять: «Замислився на півдорозі». Це коли людина, втомившись від довгої дороги, робить привал собі і своїм думкам. Коротше — зосереджується на чомусь одному і обдумує.

...Вісім заліків і два іспити — пройдений етап. Попереду — ще три іспити. Не треба думати, що перший російський зараз на «привалі» в прямому значенні цього слова. А в переносному — так. Думають. Підводять підсумки, і не тільки комсорги з старостами. Все-таки ще три кроки — і другий курс. Можна і голову зломати, якщо не продумати і те, що пройшло, і те, що буде.

Що було в цій сесії? Початок був непоганим. Там, дивився, «автомат» — залік механічний, річ д-дуже приємна («Везе ж людям!» — це слова «мучеників», які ходять за викладачами: що ще відробити?). Було, що півгрупи залік зразу одержувало, і більше. В порядку «живої черги» складали заліки — і теж непогано.

Потім натрапили на камінь. Спотикання. Досвідчені студенти говорять, що зустрічається він на шляху всіх, хто гризе граніт науки. А досвідчених зараз стало більше — після того, як осіб двадцять з наших трьох груп ходили перескладати заліки з зарубіжної літератури і давньої української.

Граніт науки навряд чи легше піддається обробці, ніж природний. І головне — його не можна відкласти в бік чи вибрати інший «шматок». Цю гірку істину визнають деякі наші відмінники. Так, так, вони. Минулого семестру ми всі за них раділи — все-таки навчання тільки починається. А чи слід тепер радіти, що у Зої Заборовець, наприклад, сесія розпочалась з «добре»? Невже взято курс на зниження? Лаври даються не для того, щоб на них спочивати.

Важка сесія. І по кількості іспитів, і за обсягом матеріалу. До сіль добре ми склали два іспити: задовільних оцінок мало, «завали», правда є, але зате багато «відмінно» і «добре». Що й говорити, настрої піднялися після важких заліків, а це дуже важливо, тому що попереду теж не «мед».

Ось я і кажу: зараз ми не на привалі, ні, ми бадьоро деремося по пресловутих камінних стежках. Важко здобуваються знання.

Знання для знань! Так ось — більшість наших студентів весь рік працювало під цим девізом і з ним же прийшла на сесію. Знання для знань!

Н. ХАЛІМОШКІНА, студкор.

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового Червоного Прапора
державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 18 (863).

22 червня 1966 р.

Ціна 2 коп.

І ПЕРШОКУРСНИКИ,

Г АРЯЧУ і напружену пору переживає зараз наше студентство — пору екзаменаційної сесії. Залікова вже позаду, а попереду — підготовка, хвилювання, радість і печаль. Іспити.

Кожному студенту доводиться протягом навчального року користуватися послугами кабінетів, читальних залів та бібліотек. А під час сесії робота над книжкою в читальному залі чи кабінеті просто таки необхідна. Як же провели підготовку до екзаменаційної сесії працівники наших бібліотек та читальних залів? На це питання відповідає завідувача студентською бібліотекою Валентина Опанасівна Бозіна.

— Екзаменаційна сесія є своєрідною перевіркою роботи нашої студентської бібліотеки та читальних залів. Адже дуже багато залежить від того, що і як зробимо для студентів ми, щоб полегшити їх роботу під час підготовки до заліків та іспитів. До сесії в деканатах факультетів складаються плани і списки літератури для того, щоб знати, яку літературу видавати студентам того чи іншого факультету. Перед сесією ми значно поповнили фонди читального залу, що дало змогу більшій кількості студентів одержати необхідні підручники та посібники.

Наша робота ускладнюється тим, що збільшилася кількість відвідувачів — зараз на сесію приїхали студенти заочного навчання. Спеціально для них зроблено вітрину з методичною літературою.

Для того, щоб полегшити студентам роботу над книжкою,

в червоних кутках гуртожитків створено бібліотеки.

В сесійну пору робочий день працівників студентської та наукової бібліотек і читальних залів продовжено. До 23-ї години працюють читальні зали щоденно, крім неділі. Щоб полегшити працю студентам, читальні зали працюють і по недільних днях до 16-ї години. Зміни співробітників бібліотек розподілено так, щоб відвідувачі завжди могли взяти необхідну літературу чи підручники.

А як самі студенти користуються послугами «читалок» та бібліотек?

В світлому читальному залі багатолюдно. Зосереджені об-

шого курсу філологічного факультету:

— В нашому читальному залі та бібліотеці завжди можна придбати потрібний посібник чи підручник. В цьому тобі допоможуть співробітники студентської бібліотеки.

До думки Віталія і Люди приєднуються і інші студенти. Але зазначають, що є й деякі недоліки в роботі «читалок». Основним з них той, що все ж наші читальні зали не можуть задовольнити всіх бажаючих — не вистачає місць. Очевидно, на період сесії потрібно було б подбати про додаткові аудиторії, які були б обладнані під читальні зали.

Студентам необхідні читальні зали, послугами яких вони користуються. Але деякі з них все ж зловживають своїм правом. Співробітники читального

І ДИПЛОМНИКИ

залу показують список боржників, людей, які затримують літературу на кілька днів. Студенти Р. Ільницький, С. Чічеріна, Т. Тучна (філологічний факультет), С. Касьянов (хімічний факультет), Е. Абрамович (механіко-математичний факультет) та деякі інші очевидно вважають, що література, яку вони не повертають в читальний зал, потрібна лише їм.

Тут можна зустріти і дипломника, який готується до державних іспитів, і першокурсника, для якого все навчання в університеті ще попереду. Ось що вони говорять про роботу бібліотек і читальних залів.

Віталій Євстратов, студент VI курсу юридичного факультету:

— Я дуже вдячний працівникам читального залу наукової бібліотеки за їх уважне ставлення до відвідувачів. З їх допомогою я зумів успішно написати дипломну роботу і підготуватися до державних іспитів.

Люда Лухіна, студентка пер-

Т. АНАНЧЕНКО.

ІДУТЬ ІСПИТИ. НА ЗНІМКУ ЗЛІВА—ДОЦЕНТ Г. ЛИТВИНЧУК ПРИЙМАЄ ІСПИТ З МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ ВІД СТУДЕНТКИ ДРУГОГО КУРСУ ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ Л. ТОЛМАЧОВОЇ. В ЦЕНТРІ — СТУДЕНТИ МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ГОТУЮТЬСЯ ДО ІСПИТУ З ІСТОРІЇ КПРС. НА ЗНІМКУ СПРАВА—СТАРШИЙ ВИКЛАДАЧ В. МАКСИМЕНКО (ЗЛІВА) ПРИЙМАЄ ЗАЛІК З ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ.

ЩО РОЗПОВІЛА ТАБЛИЦЯ

НА ФІЗИЧНИЙ факультет я ішов з одним завданням: в'янути, як проходить сесія у «точнауківців». Хвилювався. З чого почати? Ще по дорозі в голові вивір заголовка матеріалу «Група — жодної трійки». Звичайно, це був орієнтовний заголовок.

Секретар факультету Людмила Григорівна Григор'єва, довідавшись про ціль мого візиту, показала на велику таблицю, що висіла на стіні, і коротко кинула:

— Оце «сесія». Знайомтесь.

Я обернувся. Справді, «велика таблиця» — це і є графік ходу сесії на фізичному.

Перше, що впадає у вічі — багато плюсів, позначених простим олівцем. (Так, так, я навмисне підкреслюю—простим), «Плюси» — це заліки. Всі вони складені.

Напису «заліки» передую «іспити». Їх теж багато складено. Першокурсники Перехресний, Дмитренко із сферичної астрономії отримали «відмінно», які тут, в графіку, позначені червоним олівцем. Такі ж оцінки з математичного аналізу у другокурсників Аносова, Шлапака, Домбровської. А от Григорович, Костін, Пирогова цей же іспит не склали.

...Очі швидко бігають по графіку. Шукаю групу, в якій би не було «трійок» (невже не виправдається орієнтовний заголовок?). Не знаходжу. Правда, ось багато «п'ятірок», у першій групі третього курсу. Вони проставлені після прізвищ Дмитрієвої, Кіпнер, Лоханіної, Носової, Олійник. Так, ця група найкраще складає сесію, але й тут не без «трійок». Їх звичайно, набагато менше, ніж добрих оцінок (синіх), але вони все-таки є.

Непогані справи у четвертокурсників. Голембієвський, Матусович, Стещенко, Голубцов, Цветкова ще не склали всіх іспитів. Та з тих, що вже склали, отримали лише «відмінно». На закінчення я запитав у секретаря:

— А все-таки, яка група поки що попереду?

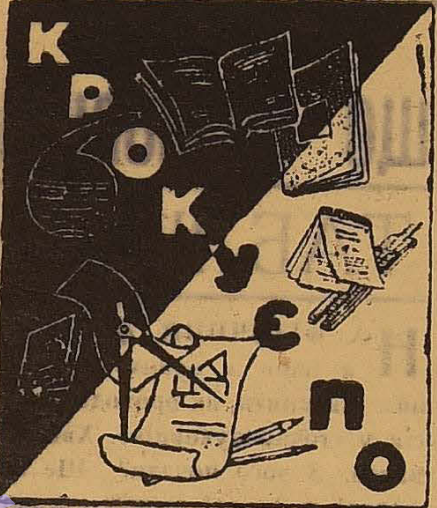
— Перша третьокурсників...

А на те, що мої плани не виправдались, Людмила Григорівна по-дружньому усміхнулась і додала: «Нічого, приходьте під кінець сесії. Напишете про студентів-відмінників. Такі обов'язково будуть». Я пообіцяв це зробити.

С. МЕФODOVСЬКИЙ,

СЕСІЯ

ФАКУЛЬТЕТАХ

ГАРЯЧА ПОРА

НА БІОЛОГІЧНОМУ факультеті до сесії готувались давно. Як повідомив декан професор Г. Ткаченко, на вченій раді факультету та засіданні партбюро обговорювалось питання про підготовку до

цього відповідального періоду в житті факультету.

На вченій раді ставилось також питання про вимоги до дипломантів.

Велика підготовча робота була проведена на курсах, де йшла розмова про завдання, які стоять перед студентами, дисципліну, обговорювався проект розкладу.

Кафедри теж зі всією серйозністю поставились до того, щоб в період сесії давати студентам можливість готуватись до заліків та іспитів безпосередньо на кафедрах. На період сесії кабінети працюють в дві зміни.

Студенти четвертого курсу успішно склали іспити, до яких вони підійшли з усіма складеними заліками. Тут тільки один студент не з'явився на іспит без поважної причини. Багато студентів курсу мають відмінні та добрі оцінки і зовсім мало — задовільні. А історичний матеріалізм складено без жодної задовільної оцінки.

Є на курсі два відмінники. Це — В. Білик та А. Мусієнко. Багато студентів мають одну

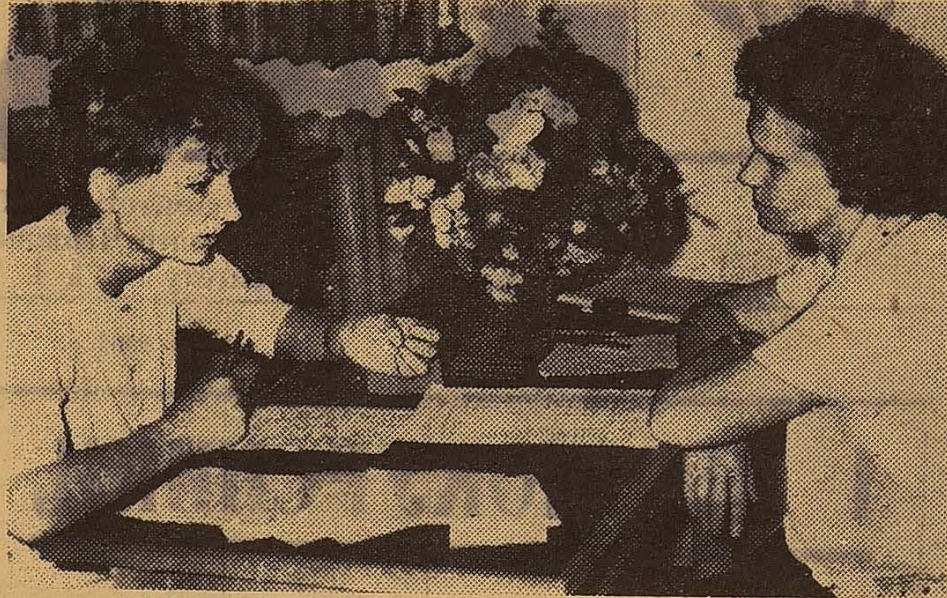
добру оцінку, а останні «відмінно».

На останніх курсах складено по одному чи два (в деяких групах) іспити.

Перший курс щойно склав свій перший іспит цієї сесії. Але результати заліків, очевидно, багатьох примусять замислитись над тим, чи добре вони підготовлені до сесії, бо ж п'ятьом чоловікам не за-

раховано латинську мову, 8 — іноземну, двоє не мають заліку з морфології рослин і 10 чоловік не розраховалися з такою дисципліною, як анатомія людини.

Студенти другого курсу мають скласти в цю сесію п'ять іспитів, але з перервою. Два іспити, потім — практика, а після неї — останні іспити. Зараз вони складають другий і-

Іспит з педагогіки складає студентка четвертого курсу В. Чумаченко (зліва). Приймає іспит доцент Л. Васильєва.

пит. Які ж результати сесії у другоккурсників?

Справи тут чи не найгірші, хоча є на курсі і непогані групи.

Той факт, що деканат подав ректору список з прізвищами шістьох студентів на виключення, примушує комсомольську організацію курсу, всіх студентів серйозно замислитись. Очевидно, всі мусять прикласти максимум зусиль, щоб сесія була складена і курсе вийшов з скрутного становища. Насторожує і те, що 33 студенти курсу не склали з першого разу залік з хімії чи не з'явилися на нього.

Багато студентів перший іспит літньої сесії склали на «відмінно». Це — В. Хлестун, Г. Чечун, Н. Корженко, С. Карпус, Л. Артеменко, Л. Панченко та багато інших. Гадаємо, що другоккурсники вийдуть, як кажуть, в колію і добре складуть останні іспити.

Третьоккурсники з заліками розраховалися. Але іспит з іноземної мови пройшов не зовсім вдало. Багато студентів не зуміли скласти його з пер-

ПРОЩАННЯ

ЧАСОМ у мою радість влітається трепетна журба. Одмахнешся від неї, бо у ці дні хочеться тільки веселитися, а вона знову непомітно підкрадеться. І радість, і смуток заповнили мене, бентежать уяву.

Радість моя велика — закінчено університет.

Згадую себе на молодших курсах — було єдине бажання: скоріше б стати випускником, дипломантом. А коли прийшов цей бажаний час, стало трохи журно. Це печаль розлуки зі всім, чим досі жив.

Я прощаюсь з рідним університетом, з студентськими роками. Звідси та зажура. Але вона світла, промениста, бо романтика творчої праці, неходжених доріг, зростання й неспокою перемагають мінорні нотки настрою. Серце кличе вперед. І як хочеться, щоб розлука з університетом була піснею. Так воно і є, бо з Одесою мої щасливі спогади.

Прийми мою подяку, славний університете! Широ дякую всім моїм вчителям, наставникам, вихователям. Сьогоднішня моя радість і їх радість, в ній — їх невтомний труд, вони вчили мене боротися, дерзати, не сидіти на одному місці, не зупинятися в дорозі, а невпинно йти вперед крізь негоди і тимчасові невдачі. Спасибі вам, ніжносуворий Самсоне Михайловичу Ковбасюк, по-батьківськи турботливий Борисе Мойсєвичу Меламел, натхненний Петре Івановичу Воробей, чуйний Костянтин Дмитровичу Петряєв. З вами я зв'язав помисли й діла свої, у вас вчився сумлінності й працювості.

Прийшла розлука... Хочеться ще й ще раз посидіти в читальних залах бібліотеки, кабінетах, відчуті їх робоче напруження. Я розлучаюсь з ними. Та хіба можна забути нашу «науку». Тут все таке знайоме, близьке. Мабуть, найбільше часу я провів в ній. Багато книжок з стелажів читального залу наукової бібліотеки побувало в моїх руках. Скільки тут пізнано нового. І тільки зараз, після закінчення університету, я усвідомлюю, що знаю дуже мало.

Мій факультет. Історичний. Іду коридорами, заходжу в аудиторії, прощаюсь з усім. За п'ять років ніби нічого не змінилось. Як це було й завжди, скрізь студенти, усюди вирує життя. Сесія... Не змовкає тут трудовий гомін з раннього ранку до самого вечора. Мої молодші колеги складають іспити. В них попереду канікули, потім знову університет. Щасливі. А в мене такого вже не буде. Не буде студентського життя...

Я пишаюсь належністю до Одеського університету, бо з нього я починаюсь. Славна Одеса сонцелико увійшла в мене, в мою біографію, адже найкращі роки зв'язані з нею. То важкі й пісенні мої студентські роки.

Університет закінчено. Та де б я не був, скрізь і завжди з глибокою вдячністю згадувати тебе, мій рідний орденоносний університете!

А. МИКИТЕНКО.

ВІДКРИТІ ПАРТЗБОРИ

У великому актовому залі 15 червня 1966 року відбулися університетські відкриті партійні збори.

З доповіддю «Про підготовку до нового навчального року» виступив секретар парткому ОДУ Л. Х. Калустьян.

В обговоренні доповіді взяли участь тт. М. Коряк, К. Петряєв, Ф. Смагленко, Г. Міщенко, К. Удалик, В. Цесевич, Г. Вязоський.

В роботі зборів взяв участь секретар РК КПУ т. І. Крук.

Звіт про ці збори буде опубліковано в найближчому номері газети.

СЛАВНІ ТРАДИЦІЇ

В ІСІМНАДЦЯТОГО червня у великому актовому залі університету відбулось розширене засідання наукового гуртка студентів-заочників всіх факультетів з питань вивчення славних революційних, бойових та трудових традицій нашого народу.

Це вже не перше засідання науковців. Співробітники кафедри історії КПРС допомагали студентам-заочникам влаштувати подібні засідання і тематичні вечори.

З інтересною доповіддю виступив студент четвертого курсу юридичного факультету майор Єлістратов. Його наукова робота присвячена питанням комуністичного виховання радянської молоді, великому значенню традицій і спадкоємності в справі виховання.

Студент другого курсу юридичного факультету тов. Сметана зачитав свою роботу, присвячену історії рідного села Птахова, що на Херсонщині, розповів про героїчний подвиг свого односельчанина в роки Великої Вітчизняної війни В. С. Птахова, ім'ям якого назване село.

Студент другого курсу тов. Стеценко з Херсонщини познайомив науковців з подвигом своїх земляків в роки війни і в роки мирної праці. Він розповів про Героїв Радянського Союзу К. Т. Лісовина, П. Т. Дубінка. Цікаво відзначити, що село, де народилися герої, до цього називалось Прогної. А зараз — село Геройське.

Із своїми науковими роботами познайомили гуртківців студенти-науковці тт. Куцак, Пустовийченко, Шкій, Тіоса.

Роботи науковців планується видати окремою брошурою.

С. ЮЛЬЄВ.

БУТИ ПИЛЬНИМИ!

ДВАДЦЯТЬ другого червня 1941 року гітлерівська Німеччина віроломно напала на Радянський Союз — батьківщину трудящих земної кулі. Вся світова реакція, яка вигодувала чудовисько фашизму, сподівалась, що їй пощастить покінчити з існуванням соціалізму, а заодно і з нашою країною як оплотом загального миру і безпеки народів.

Зараз є велика кількість документів, які підтверджують, що напад на СРСР був зарані продуманою змовою міжнародних реакційних сил, а Гітлер і його банда були лише виконавцями цієї змови, і опиралися вони на мовчазну, але міцну підтримку не лише монополістичних клів Німеччини, але і Англії, і США.

Ось деякі штрихи з німецькою педантичністю розробленого плану знищення СРСР і фізичного винищення радянського народу. Третього липня 1940 року, тобто майже за рік до 22 червня 1941 року, Гітлер дає наказ «нанести

рішучий удар Росії, щоб примусити її визнати панівну роль Німеччини в Європі». В так званій «Директиві № 18», яка з'явилася в листопаді 1940 року, Гітлер наказав «продовжити всі приготування проти Сходу згідно раніше даним усним вказівкам». 18 грудня 1941 року командування вермахта одержало зловісну «Директиву № 21» («План Барбаросса»), яка наказувала розгромити Росію, вийти на лінію Архангельськ-Волга, фізично знищити «в крайньому разі» 30 мільйонів слов'ян, а останніх, «навчивши лише мові жестів», або зробити рабами, або відтіснити в тундру. «Директива № 23» (6 лютого 1941 року), враховуючи можливість величезного обурення людства, яке викличе напад на СРСР, передбачала всебічну дезінформацію світової громадської думки відносно справжніх намірів гітлерівців.

Підступна хитрість всіх заходів, що були в «Директиві № 23» базувалися на відомому фашистсь-

кому пропагандистському кредо: брехня повинна бути настільки всеохоплюючою, щоб неможливо було повірити, що це брехня.

Реакційні кола Англії та США добре знали про те, що готується напад на СРСР. Але ж саме й на це була спрямована їх багатовікова політика «умиротворення агресії» в Європі. Для них не були таємницею і цілі, які пізніше Гітлер висловив, відсиджуючись у своєму «Вольфшанці» («Вовчому логові»): перетворити європейську частину СРСР в «життєвий простір», заселений 100 мільйонами німців. Що й казати: перспектива була дуже привабливою. Недарма ж обов'язані фашизмом німецькі солдати побили всі рекорди жорстокості і варварства, відомі в анналах історії. Вони знищували все живе на нашій території і назавжди затаврували себе таньбою як злочинці проти всього людства.

Всі знають, чим закінчилася гігантська авантюра, підготовлена з такою ретельністю і хитроумністю

шого разу.

Відмінні оцінки мають О. Айзенберг, П. Олійниченко, Е. Бикова, Н. Князева, Л. Лимаренко та інші.

П'ятикурсники захищають цього року дипломні роботи краще, ніж торік. Добре йдуть державні іспити.

ЙДУТЬ ІСПИТИ

СЕСІЯ НА ГЕОГРАФІЧНО-МУ факультеті в розпалі. Складено заліки, йдуть іспити. А перший курс геологів і четвертий географів уже закінчили літню сесію. Особливо добре склали іспити студенти четвертого курсу. Тут десять відмінників. Серед них С. Голембієвська, В. Езан, С. Голубенко та інші. Жодної незадовільної оцінки у четвертокурсників. Зараз всі вони виїхали на переддипломну практику.

Гірші справи у геологів. Тут немає жодного відмінника. А що особливо погано, то це те, що тут є незадовільні оцінки з хімії та математики.

Студентам-географам першого курсу Б. Борисову, Л. Колбасовій, Е. Коваль, К. Ткаченко слід багато працювати, щоб вийти з становища, в якому вони опинились. Всі вони не склали по два іспити (з математики та геодезії), а Б. Борисов не розрахувався ще й з двома заліками.

Незадовільні оцінки з математики мають Т. Любецька, К. Мельник, Л. Рибаківа, В. Жабунін, Л. Уманченко та інші.

А от другокурсники курсові роботи захистили тільки на «відмінно» та «добре», і іспит з фізичної географії склали без незадовільних оцінок. Цей іспит не склали тільки три студенти, які були недопущені до нього. Це — Л. Кравчук, В. Одіна та Н. Кожем'якіна.

На «відмінно» захистили курсові роботи і склали іспит студенти В. Асеева, А. Волкова, А. Колошилов, Г. Новосолова, Б. Сюй, Е. Сидоренко, Г. Есаулов.

Добре підготувались до сесії і третьокурсники. Тут тільки Т. Губко не склав одного залі-

ку, а Е. Нечаєвій не зараховано один залік і не склала вона один іспит. На «відмінно» іспит склала Е. Воробйова.

П'ятикурсники щойно розпочали захист дипломних робіт. Успіху їм!

У ФІЛОЛОГІВ

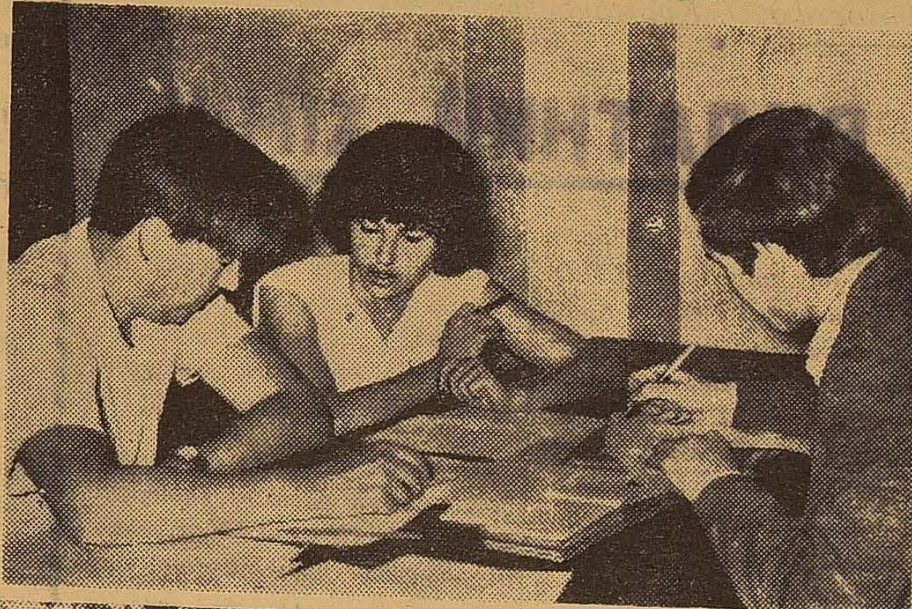
НЕПОГАНО йде сесія у студентів-філологів. Розповідають про перший і четвертий курси російського відділення.

Так, на першому курсі з сучасної російської мови 29 студентів одержали відмінні оцінки, 30 — добрі і тільки 4 — задовільні. Серед тих, хто має «відмінно» з цієї дисципліни — тт. Альошина, Барладян, Зарицька, Губаренко, Алексеева, Халімошкіна, Рисюкова та інші.

Літературу народів СРСР студенти-четвертокурсники і склали добре. 18 чоловік відповідало на «відмінно». Це — Бадіон, Кіскіна, Ільш, Бесека, Гучна, Іванова та інші. 26 осіб мають «добре» і тільки 7 виявили задовільні знання.

Л. ШВИДЧЕНКО.

НА ОРБІТІ—СЕСІЯ! ДІЛОМ ВІДПОВІМО НА РІШЕННЯ XXIII З'ЇЗДУ КПРС, УСПІШНО СКЛАДЕМО ІСПИТИ!

СЕСІЯ крокує по факультетах! Багато місяців напружено працювали студенти і викладачі. І ось сесія іспитами підводить підсумки їх праці.

На цих знімках наш фотокореспондент О. Крижановський відбив момент складання іспиту з математичного аналізу. На верхньому знімку: складає цей іспит студентка другого курсу Спірко. На нижньому знімку — іспит приймає старший викладач М. Кривцова (справа).

НАША ПОДЯКА

ПРОТЯГОМ двох років ми слухали лекції з математичного аналізу, які нам читав доцент Г. Литвинчук. Його висока вимогливість поєднувалася з надзвичайним умінням донести матеріал до кожного студента, зробити кожну лекцію відкриттям чогось нового.

І тепер, коли Георгій Семенович закінчив курс своїх лекцій, коли йде сесія, ми хочемо висловити нашу подяку за все, що ми довідалися від нього, за те, що він вклав у нас частину своєї душі.

Нам хотілось би подякувати і Майї Пилипівні Чорній, яка вела практичні заняття з математичного аналізу в нашій групі.

За дорученням студентів п'ятої групи другого курсу фізичного факультету
П. ФУРМІН.

НОВІ СЛОВА

ЗА РОКИ семирічки ми зафіксували чотири, близькі структурно, слова — «астронавт», «космонавт», «капронавт» і «селенавт». Днями сім'я цих слів поповнилась ще одним словом — **ТЕЛЕНАВТ**.

Всі ці слова складні. Другий компонент у них спільний. Слово «навт» — грецького походження, дослівно значить «плаваючий». Отже, «астронавт» (грецьке «астрон» — зірка) — людина (прилад), що плаває до зірок; «космонавт» (грецьке «космос» — світовий простір) — людина, що плаває в світовому, космічному просторі; «селенавт» (грецьке «селена» — Місяць) — людина, що припливає на Місяць; «теленавт» (грецьке «теле» — далеко) — прилад, що може далеко й глибоко плавати в океані. Слово **ТЕЛЕНАВТ** уперше прозвучало в Москві на з'їзді океанографів.

Слово **КАПРОНАВТ** у нашій пресі вжито образно, в переносному значенні. «Капронавт» — це майстер високої кваліфікації, що виготовляє капронове волокно та різні вироби з нього. Капрон, як відомо, добувається хімічним способом з капрінової кислоти, що має відчутний запах козячого поту. Звідси ця кислота й названа **КАПРИНОВОЮ**, від латинського слова «КАПРА» — коза. Від латинського основи «КАПР» — з допомогою суфікса «ОН» (порівн. електрон) утворилось слово «капрон» — штучне волокно і тканина з цього волокна.

За аналогією до поширеного в нашій мові слова «космонавт» висококваліфікованого майстра капронкової промисловості й стали називати «капронавт».

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

ВІДБУЛОСЬ чергове засідання вченої ради університету. На ньому йшла мова про виконання рішень, прийнятих протягом 1965/66 навчального року.

На засіданні відзначалось, що кафедри успішно виконують зобов'язання по впровадженню в життя постанови вересневого (1965 р.) Пленуму ЦК КПРС, по реалізації історичних рішень XXIII з'їзду КПРС. Проводиться робота по плану підготовки до ознаменування 50-річчя Радянської влади і 100-річчя від дня народження В. І. Леніна.

В університеті створено методичну раду, проведено ряд заходів по налагодженню програмованого навчання. Обсяг госпдоговірних тем, що виконуються кафедрами, складає суму в 300 000 крб. Успішно здійснюється впровадження у виробництво закінчених досліджень.

На раді відзначалось, що є ще порушення у виконанні рішень, обумовлені, перш за все, недостатньо ефективним контролем з боку учбової та наукової частин ректорату, а також з боку деканатів. Так, на фізичному та механіко-математичному факультетах методичні комісії ще не приступили до роботи, деякі ради факультетів і кафедр ще не обговорювали питань організації програмованого навчання, все так само низький обсяг дослідницької роботи з госпдоговірних тем на біологічному факультеті.

Вчена рада університету накреслила заходи, спрямовані на виконання прийнятих в нинішньому навчальному році рішень.

К. ПЕТРЯЄВ.

то німецьким фашизмом. Ціною величезного напруження, небаченого героїзму і великих жертв радянський народ не лише відстояв свою Батьківщину і завоювання Жовтня, але й врятував світову цивілізацію від неминучої загибелі, яку несли на своїх багнетах фашистські кати Європи.

Але знати, — це не значить дістати науку, пам'ятати її, втілюючи у відповідні дії і вчинки. Тепер, 25 років після нападу Німеччини на СРСР, ті ж сили як у світовому масштабі, так і в ФРН, пам'ятаючи про початок своїх авантур, але забувши про результати їх здійснення, знову готують по гітлерівських рецептах нову зловісну змову проти народів і перш за все проти СРСР. В резолюції XXIII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу по звітній доповіді ЦК КПРС спеціально підкреслено: «Небезпечним вогнищем міжнародної напруженості стала Західна Німеччина, де ростуть сили реваншизму та імперіалізму, підтримувані імперіалістами Сполучених Штатів. Ці сили настійливо домагаються доступу до ракетно-ядерної зброї, щоб використати її в своїх реваншистських і агресивних цілях».

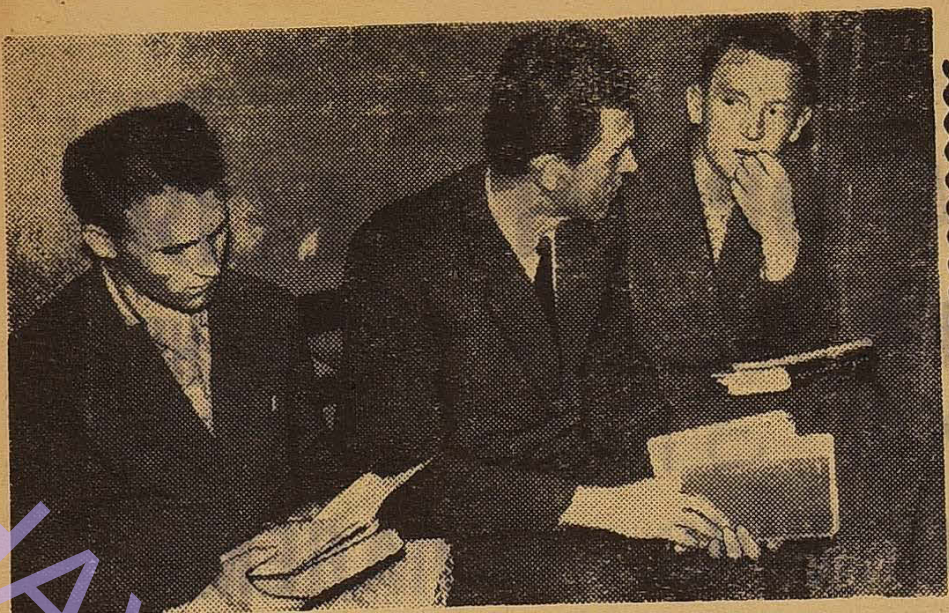
Зараз, як і в гітлерівські часи, реваншисти ФРН заявляють: «Наш оперативний задум — вбивство, а атомний вибух — наш головний інструмент вбивства» (генерал Шайлер). Саме тому вони особливо і рвуться до пультів ядерних ракет. Головна мета при цьому та ж, що й 25 років тому. І з цінною самовпевненістю рельєфніше всього висловив неонацистський політик Ф. Штраус: «Ми живемо у вік техніки, коли об'єднаних сил наших союзників досить, щоб стерти з географічної карти Радянський Союз». А Хальштейн хвалювано заявляє про «реальну» можливість захоплення території нашої країни «включно до Уралу». Все це категорично, хоч і не дуже оригінально, бо Штраус і його хазяї навмисне приховують від своїх нашігованих реваншистськими мареннями слухачів більш вірогідну перспективу повного знищення німецької нації, якщо все більш нахабніючі кола ФРН намагатимуться здійснити свої погрози.

Так, німецькі мілітаристи, що покрили всю Європу мільйонами,

ДО 25-РІЧНИЦІ ВІРОЛОМНОГО НАПАДУ ГІТЛЕРІВСЬКОЇ НІМЕЧЧИНИ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ

могил, ровів та газових камер, звичайно забувають про кінець своїх авантур, пам'ятаючи лише перші перемоги, які п'януть їм голови. Вони хапаються за міфи і відмахуються від реальностей нашого часу. Вони не розуміють, що мир в 1945 році було завойовано надто дорогою ціною, щоб народи Європи могли забути величезні страждання, смерть і руйнування другої світової війни.

Тому завжди пам'ятати про уроки Великої Вітчизняної війни, всебічно зміцнювати могутність Радянського Союзу — головного оплоту миру і безпеки, бути пильним до всіх підступів міжнародного імперіалізму і західнонімецького реваншизму — наше священне завдання.

БІЛЯ ДВЕРЕЙ АУДИТОРІЇ. ОСЬ-ОСЬ СКЛАДАТИ ІСПИТ.

Фотографія О. Крижановського.

ВИДАТНИЙ ХІМІК

В ЧЕРВНІ минає 100 років від дня народження Павла Івановича Петренка-Критченка, видатного хіміка-органіка Одеської школи, який зв'язав свою долю з нашим Одеським (Новоросійським) університетом.

П. І. Петренко-Критченко народився 27 червня 1866 року в м. Херсоні. Закінчивши в 1884 році гімназію, він вступив на фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Його вчителями були талановиті хіміки П. Г. Меліков і О. А. Веріго.

П. І. ПЕТРЕНКО-КРИТЧЕНКО

В 1888 р. Петренко-Критченко закінчив фізико-математичний факультет і був залишений при університеті.

В 1891-1893 роках П. І. Петренко-Критченко перебував в закордонній командировці і працював в хімічних лабораторіях Гейдельберга і Мюнхена. Після повернення на Батьківщину він в 1894 році захищає магістерську дисертацію «Про вплив заміщення на хід деяких реакцій» і стає приват-доцентом Новоросійського університету. А через п'ять років він захистив і докторську дисертацію — «Про тетрагідропіронні сполуки».

В 1903 році Петренка-Критченка було призначено ординарним професором і завідувачим кафедрою органічної хімії.

В університеті він працював до періоду реорганізації вищої школи, а потім в 1926—1927 роках викладав курс неорганічної хімії в Інституті народної освіти,

але скоро повинен був залишити роботу викладача за станом здоров'я.

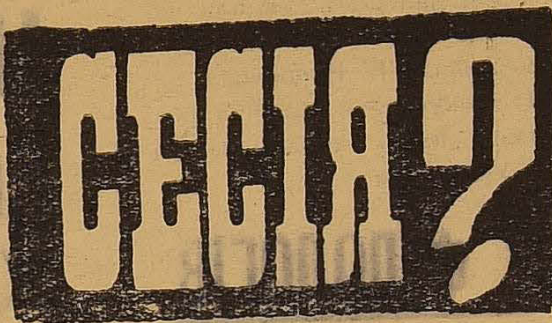
В 1932 році П. І. Петренко-Критченко обирається членом-кореспондентом АН СРСР.

За довгі роки плідної діяльності в нашому університеті П. І. Петренко-Критченко досліджував різні питання органічної хімії. Основні роботи його присвячені дослідженню гетероциклічних сполук, вивченню швидкостей кетонних реакцій і швидкостей перетворення сполук з відкритим ланцюгом в циклічні вихідні. Йому належить пріоритет у відкритті відомої реакції альдегідів з аміаком.

Всесвітньовідомим П. Петренко-Критченко став завдяки своїм роботам з стереохімії органічних реакцій. Сучасний розвиток діалектичної стереохімії багато чим зобов'язаний працям цього видатного хіміка.

Колектив нашого університету свято шанує пам'ять свого видатного вихованця. Рідному університету він віддав 50 років кипучого життя.

В. ОНИЩУК,
завідуючий музеєм історії ОДУ.

ВИ ВТОМИЛИСЬ? УСМІХНІТЬСЯ!

ЗАБАВНІ ІСТОРІЇ

ЖАРТ РОССІНІ

КОМПОЗИТОР Россіні був запрошений на званні вечір до відомого паризького мецената.

Серед гостей був і поет Альфред де Мюссе.

Мюссе прочитав щойно написану ним поему.

Підійшовши до Мюссе, Россіні запитав його: «Чи вірші ви щойно читали? Хто їх автор?»

— Ваш покірний слуга.
«Пробачте, — серйозно заперечив Россіні, — але мені здається, що я, ще будучи школярем, вчив їх напам'ять і до цього часу добре пам'ятаю. Без жодної помилки композитор повторив поему.

Розсміявшись, Россіні тут же дружньо потис руку Мюссе, сказавши йому: «Заспокойтесь, дорогий, вірші точно ваші, але моя незвичайна пам'ять дозволила мені зіграти з вами цей маленький жарт».

ВЕРДІ НА ВІДПОЧИНКУ

ОДНОГО разу Верді приїхав відпочити на модний курорт.

Якось до композитора зайшов кореспондент однієї італійської газети і був вражений, знайшовши його в кімнаті, яка була спальнею, ідальнею і вітальнею одночасно.

Кореспондент запитав композитора, чому той живе в таких умовах.

Верді, сміючись, відповів: «В моєму розпорядженні ціла квартира, але останні кімнати відведені мною для досить таки оригінальних постояльців. Підете, я вам їх покажу».

Перед очима кореспондента постав ряд кімнат, в яких було... 95 шарманок!

«Коли я приїхав сюди, — сказав Верді, — ці шарманки всюди розігрували мотиви моїх опер «Ріголетто» і «Трубадур». Мені це так набридло, що я домовився з володарями шарманок і взяв їх на все літо напрокат. Тепер я можу спокійно відпочити».

СТУДЕНТИ ПРО СЕБЕ

На думку філологів, студенти-фізики думають електронним мозком.

З відмінниками, на думку трійчників, немає про що розмовляти.

Дотепні студенти завжди чомусь залишаються без стипендії.

Студент вважав за потрібне не докучати своїми знаннями викладачам.

Найулюбленіше і найповажніше прислів'я у студентів — «Доба має 24 години».

Студенти все смислять, але багато чого не хочуть осмислити.

Безвихідне становище студенти обходять стороною.

Знання глибокі і знання поверхові — поняття метричні.

Латинська мова тим і знаменита, що в наш час її мало хто знає.

Студент-активіст — це той, хто акуратно відвідує збори, на яких розглядаються всі його пропуски лекцій.

Викладачі, на думку студентів, бувають і на диво добрими, коли вони замість «одиночки» ставлять «двійку».

Записав С. ХАНЕВИЧ.

ЕСТЕТ

— Чергуєте, дівчино?
— Еге.
— Нудно, мабуть?
— Гм.
— От ви гмикнули. А чи знаєте, що це неестично?
— Що?
— От знову голос підвищили. Бачу, погано ви знайомі з етикою та естетикою.
— А ви що ж, естет?
— Ех, дівчино незнайома. Та я на цьому вже собаку з'їв.
— Собаку, може, й з'їли...

Гм...
— Вибачте, але це негарно — «гмикати» і «хмикати». Не до лиця воно людині. Розумієте?
Раптом плідну розмову перервав Сашко Швидкий.
— Ось де він! Нулик, що ж це ти? Тебе ж в аудиторії там чекають...
— Якого тобі чорта треба, мурло? Ідеш — іди собі. Повілазило, що в мене естетична дискусія?...

ЗНАКОМСТВО С ГРАММАТИКОЮ

она хлопнула в ладоши — і в ту же минуту огромный зал дворца стали заполнять Параграфами. Боже, до чего это ное, несколько сот, и прибыли они из разных провинций — из Морфологии, Фонетики, Синтаксиса...

— Знакомьтесь, — сказала Грамматика, представляя меня Параграфам, и удалилась в свои покои.

Стал я знакомиться с Параграфами. Боже, до чего это был скучный, унылый народ! Каждый из них знал только свое правило и больше ничего знать не хотел.

— Я вам должен сказать, — говорил мне один Параграф, — что переносить нужно только по слогам.

— Да, да, очень приятно, — соглашался я, не зная, что ему ответить.

— Я бы не рекомендовал вам ставить мягкий знак после приставки, — степенно вступал в разговор другой Параграф.

— Конечно, само собой разумеется...

— И вот еще, — развивал свою мысль третий Параграф, вводные слова выделяйте запятыми.

— Постараюсь, — ответил я, начиная терять терпение.

Этому знакомству, казалось, не будет конца. Я уже совсем не слушал, что говорили мне Параграфы, и когда Грамматика, вторично приняв меня, опять спросила о них, — ничего не смог ей ответить.

Принцесса хлопнула в ладоши, и в дверях появилась высокая строгая Единница.

— Проводите его к Параграфам, — приказала ей Грамматика.

И опять начались бесконечные, нудные разговоры. Каждый день Единница приводила меня к Параграфам, потом Единицу сменила Двойка, за ней — Тройка... Постепенно я все лучше узнавал Параграфы и даже стал привыкать к ним. Мне

уже не казались скучными их правила, а примеры, которые они приводили, были просто интересны. И когда я узнал, в каких случаях ставится запятая перед союзом КАК, Грамматика вызвала меня и сказала:

— Теперь ты знаешь все мои Параграфы, и я не стану больше тебя задерживать. Пятерка проводит тебя...

Но мне не хотелось уходить. За это время я успел полюбить принцессу Грамматику.

— А нельзя ли мне остаться? — спросил я.

— Нет, нельзя, — ответила принцесса. — Тебя ждут другие страны. Но ты постарайся не забывать обо мне...

— Никогда! — воскликнул я. — Никогда не забуду!

— Как звать, — грустно сказала Грамматика. — Многие меня забывают.

С тех пор прошло много лет. Где я только не побывал за это время! Но я не забыл тебя, принцесса Грамматика! И чтобы ты поверила в это, я написал о тебе книжку.

Это совсем маленькая книжка, но понять ее может только тот, кто не забыл Грамматику.

(Из книги Ф. Кривина «Карманная школа»).